

Finanční analýza I.

Analýza hospodářské a finanční situace podniku.

Finanční analýza

- je jedním z nástrojů finančního řízení podniku
- umožňuje vyhodnotit ekonomickou výkonnost a kvantifikovat finanční dopady činnosti podniku
- umožňuje vyhodnotit slabé a silné stránky sledované firmy a učinit patřičná opatření
- usnadňuje rozhodování jak v krátkodobém časovém horizontu při řešení problémů v rámci operativního řízení podniku, tak i v dlouhém časovém horizontu při realizaci dlouhodobých, strategických záměrů podniku

Finanční analýza

- Hlavní účel finanční analýzy může být definován následovně: „Finanční analýza má za cíl poskytnout souhrnné zhodnocení současného a budoucího postavení společnosti“.
- Finanční analýza umožňuje podniku precizní rozbor jeho finanční situace a patří mezi důležité nástroje finančního řízení.
- Finanční analýza dovoluje posoudit a měřit výkonnost podniku, což napomáhá managementu vytvořit promyšlenou strategii a činit vhodná rozhodnutí.

Funkce finanční analýzy

- **Deskripční funkce** přináší uživateli popis procesů v podniku.
- **Funkce valuační** umožňuje hodnocení situace podniku a jeho srovnání s konkurenčními podniky nebo odvětvím.
- **Explanační funkce** pomáhá odhalit příčiny výsledného stavu a umožňuje managementu vybrat vhodné nástroje a postupy k dosažení stanovených cílů.
- **Predikční funkce** umožňuje na základě zjištěných poznatků předpovědět pravděpodobný budoucí vývoj.

Uživatelé finanční analýzy

Interní uživatelé finanční analýzy:

- Vlastníci podniku – jsou schopni kontrolovat plnění cílů a výhled do budoucna, zda jsou jejich prostředky náležitě zhodnocovány a řádně využívány.
- Manažeři – využívají výsledky finanční analýzy pro operativní a strategické řízení podniku.
- Zaměstnanci – prioritou zaměstnanců je pracovat ve finančně stabilním a prosperujícím podniku, kde mají dlouhodobě udržitelnou pozici a mohou se posouvat.

Uživatelé finanční analýzy

Externí uživatelé finanční analýzy:

- Potencionální investoři – podobně jako vlastníci verifikují, zda vložené prostředky jsou zhodnocovány a využívány tak jak by měly. Vlastník i potenciální investor se soustředí především na výnosy. Sledují ukazatele tržní hodnoty společnosti, vývoj tržních ukazatelů, ukazatele ziskovosti a také vztah peněžních toků k dlouhodobým závazkům.
- Banky a jiní věřitelé – zaměřují se především na dlouhodobou zadluženost, likviditu, rentabilitu a hodnocení ziskovosti v dlouhém časovém období. Na základě zmíněných informací se rozhodují, zda je pro ně podnik dostatečně důvěryhodný a bude schopen plnit své závazky.

Uživatelé finanční analýzy

Externí uživatelé finanční analýzy:

- Obchodní partneři – sledují, zda podnik je schopen dostát svým závazkům. Soustředí se hlavně na ukazatele likvidity.
- Konkurence – porovnávají vlastní finanční situaci se situací jiných podniků v odvětví. Soustředí se především na výsledky hospodaření, rentabilitu a ziskovou marži.
- Stát a jeho orgány – sledování ukazatelů finanční analýzy mají především pro kontrolu vykazovaných daní. Ale může to být také kvůli kontrole podniků, rozdělování finanční výpomoci (dotace) a tvorbu různých statistik.

Uživatelé finanční analýzy

- Je důležité zvážit, pro koho je finanční analýza zpracovávána, protože každá zájmová skupina preferuje jiné informace!
- Je tedy nutné nejdříve definovat cíl finanční analýzy.
- Zvolenému cíli následně přizpůsobujeme metody finanční analýzy.

Členění finanční analýzy

Podle objektu zkoumání:

- Mezinárodní analýza – analýza aspektů nadnárodního charakteru (např. globalizační tendence). Informace jsou pak používány do analýz na nižší úrovni.
- Analýza národního hospodářství – je zdrojem informací o vývoji vnějšího prostředí firmy. Situace ekonomiky má velký dopad na výkonnost a zdraví firem. Jedná se například o míru ekonomického růstu, míru inflace, míru nezaměstnanosti a také o vývoj úrokové míry.

Členění finanční analýzy

Podle objektu zkoumání:

- Analýza odvětví – každé odvětví vykazuje jinou citlivost na konjunkturální vývoj (odvětví cyklická, neutrální, anticyklická).
- Analýza firem – soustředí se na aktuální stav podniku a jeho předpokládaný vývoj v budoucnu. Provádíme analýzu kvalitativní (kvalita managementu, úroveň řízení, likvidita akcií na kapitálovém trhu, ekologie), tak také analýzu kvantitativní (potřebné informace získáváme z účetních výkazů dané společnosti).

Členění finanční analýzy

- **Externí finanční analýza** – je zpracována vnějším analytikem, který využívá pro zpracování analýzy veřejně dostupné informace a data. Jedná se především o účetní závěrky podniků.
- **Interní finanční analýza** – je zpracována zaměstnanci podniku, kteří mají přístup ke všem potřebným informacím (informace vnitropodnikového účetnictví, data plánovaná a kontrolní..).

Finanční analýza

- **Finanční analýza vyhodnocuje:**
- Zda je podnik schopen vytvářet hodnotu
  - z pohledu vlastníka, akcionáře
- Solventnost a likviditu podniku
  - z pohledu věřitelů

Technika vypracování analýzy je však stejná!

Vypracování finanční analýzy

Znalost obchodní politiky podniku...

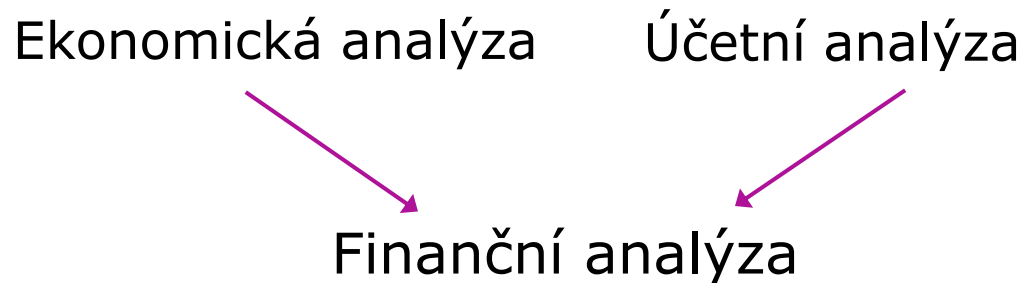
- *Trh(y)*
- *Produkt(y)*
- *Výrobní model(y)*
- *Distribuční model*
- *Lidské zdroje*

... ale i účetní politiku společnosti

- *Účetní principy*
- *Konsolidační techniky*
- *Goodwill and other DNHM*
- *Odpisy*
- *Zásoby*
- *Nekonsolidované dceřinné společnosti*
- *atd.*

Finanční analýza

Účelem je tedy poskytnout komplexní vyhodnocení současné a budoucí situace podniku

Ekonomická analýza

- Analýza odvětví a oboru podnikatelské činnosti, postavení výrobce a obchodníka na trhu.
- Riziko odvětví – globální trendy, specifika vybraných odvětví.
- Operační odvětví – specifické riziko podniku – dodavatelé, odběratelé, konkurenti.
- Trhy a produkty – produktové portfolio, zastoupení na trhu, konkurenční výhody.
- Technologie – nutné investice.
- Riziko země – politické, ekonomické, regulatorní, měnové.
- Management a personální politika – zkušenosti, reference, organizace, přístup k riziku.

Analýza odvětví

- Perspektivita odvětví – rating odvětví
- Růstové příležitosti
  - Ne vždy rostoucí odvětví musí být také atraktivní: záleží především na nabídce a poptávce
- Identifikace rizikových faktorů
  - Nový výrobek vs. výrobek konkurující podobným již existujícím produktům
  - Podíl na trhu
    - Vysoký podíl – loajalita zákazníků (nižší volatilita), silná pozice vůči dodavatelům a zákazníkům,

Technologie – kapitálové výdaje

- Velmi časná investice do nového výrobního zařízení se nedoporučuje ze dvou důvodů:
  - Peněžní prostředky by neměly být investovány do výrobního zařízení určeného k výrobě produktu, který ještě nemá stabilní poptávku na trhu.
  - Vhodnější je použít tyto prostředky k upevnění poptávky po produktu prostřednictvím technických inovací a marketingových kampaní.
- Stále více společností se snaží zadávat své výrobní nebo servisní činnosti externě, čímž snižují potřeby na základní odborné znalosti na projektový design a řízení.

Vyhodnocení ekonomického prostředí podniku

- **Meziroční růst podniku vzhledem k růstu odvětví**
  - Nadprůměrný (přes 2% nad vývoj výkonnosti odvětví)
  - Průměrný (vývoj výkonnosti odvětví +/- 2%)
  - Podprůměrný (více než 2% pod vývoj výkonnosti odvětví)
- **Flexibilita a schopnost inovace společnosti**
  - Zda je společnost schopna inovovat výrobky, případně zcela změnit předmět činnosti bez větších nákladů
- **Stupeň diverzifikace činností klienta**
  - Jeden nebo různorodý předmět činnosti v jednom nebo různých odvětvích

Konkurenční postavení

- **Pozice na hlavním trhu – dle výše podílu tržeb podniku na hlavním trhu**
  - Dominantní - možnost ovlivňovat tvorbu ceny
  - Významný - cenový příjemce
  - Průměrný – srovnatelný s ostatními subjekty
  - Okrajový nebo vstup na trh
- **Konkurence na hlavním trhu**
  - Nízká (poptávka převyšuje výrobní kapacitu)
  - Průměrná (stabilní poptávka je ve shodě s výrobní kapacitou)
  - Silná (poptávka je nižší než nabídka)

Dodavatelsko - odběratelské vztahy

- **Odběratelé – závislost na odběratelích – podíl jednotlivých odběratelů na tržbách**
  - Velmi slabá závislost (pod 10% vč.)
  - Slabá závislost (mezi 10%-20% vč.)
  - Silná závislost (mezi 20%-50% vč.)
  - Velmi silná závislost (přes 50%)
- **Odběratelé (platební kázeň) – podíl pohledávek po splatnosti (PPS) z obchodního styku**
  - výborná (podíl PPS zpravidla nepřesahuje 5% vč.)
  - dobrá (podíl PPS činí zpravidla 5% - 15% vč.)
  - špatná (podíl PPS činí zpravidla 15% - 30% vč.)
  - velmi špatná (podíl PPS je zpravidla vyšší než 30%)

Dodavatelstvo - odběratelské vztahy

- **Stabilita poptávky (poptávka po výrobcích/službách)**
  - Stabilní poptávka
  - Dlouhodobě stabilní poptávka, avšak identifikován krátkodobý negativní výkyv (tj. několik týdnů až cca 3 měsíce)
  - Nestabilní poptávka
- **Dodavatelé – závislost na jednotlivých dodavatelích**
  - Závislost na žádném z dodavatelů nepřesahuje 20%
  - Podíl některého z dodavatelů přesahuje 20% a jeho záměna je možná kdykoliv
  - Podíl některého z dodavatelů přesahuje 20% a jeho záměna není možná, nebo by byla velmi obtížná

Riziko země

- **Export, import (riziko teritoria)**

- Kam směřuje vývoz/dovoz - průmyslově vyspělé země, riziková teritoria, je riziko země pojištěno?

- **Kurzové riziko**

- Přímý vývoz/dovoz dle jednotlivých měn v obdobném objemu (přirozený hedging) nebo zda je kurzové riziko odpovídajícím způsobem zajištěno na finančních trzích

Řízení společnosti

- **Důvěryhodnost a stabilita managementu – znalost historie a morálního profilu managementu**
  - Zda je management beze změny a nejsou informace o nemorálním chování členů managementu v této, ani jiných společnostech,
- **Schopnosti managementu**
- **Vývoj celkové finanční situace podniku**
  - Zlepšení situace
  - Stabilní vývoj
  - Kolísavý vývoj
  - Zhoršení situace

Vlastnictví společnosti

– Jasně a srozumitelné vlastnické vztahy

- Zda je vlastník znám a zda je podnik součástí nějaké ESSK,
- Jaké jsou vazby mezi členy ESSK – jasná struktura

– Důvěryhodnost a stabilita vlastníka (znalost historie vlastníka s rozhodovací schopností)

- Zda má podnik rozhodující podíl umožňující prosazování strategických cílů, nebo zda rozhoduje vlastník, zda existují informace o negativním působení vlastníka na podnik nebo v jiných společnostech

– Podpora vlastníků

Vztah k ostatním věřitelům

- **Splácení závazků vůči státu (závazky podniku vůči státu, zdravotnímu a sociálnímu pojištění po splatnosti)**
  - Zda existují závazky po splatnosti vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně
- **Splácení závazků vůči dodavatelům**
  - Výborné (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti zpravidla nepřesahuje 5% vč.)
  - Dobré (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti činí zpravidla 5% - 20% vč.)
  - Špatné (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti činí zpravidla 20% - 30% vč.)
  - Velmi špatné (podíl závazků z obchodního styku po splatnosti je zpravidla vyšší než 30%)

Zdroje informací pro účetní analýzu

K sestavení finanční analýzy využíváme účetní výkazy:

- Rozvahu
- Výkaz zisku a ztráty
- Výkaz cash flow (přehled o peněžních tocích)
- Přehled o změnách vlastního kapitálu
- Přílohu účetní závěrky.
- Další informace můžeme získat z výročních zpráv podniku.

Účetní analýza

- Pokud jsou účetní výkazy společnosti v souladu s praxí
  - účetní závěrka **dobře odráží** hospodářskou situaci společnosti
- Jinak
  - účetní závěrka poskytuje **zkreslený obraz** hospodářské situace společnosti, pravděpodobně s cílem zlepšit její atraktivnost

Srovnávací a normativní analýza

- **Srovnávací** analýza spočívá ve srovnání klíčových ukazatelů a poměrů zisku společnosti s ukazateli a poměry typickými pro společnosti působící ve stejném odvětví činnosti.
- **Normativní** analýza spočívá ve srovnání finančních ukazatelů společnosti s jejich standardní hodnotou.

Metody finanční analýzy

- Analýza absolutních ukazatelů
- Analýza rozdílových ukazatelů
- Analýza poměrových ukazatelů
- Analýza soustav ukazatelů
- Ekonomická přidaná hodnota

Metody finanční analýzy

Analýza absolutních ukazatelů

- Analýza absolutních ukazatelů vychází z dat jednotlivých účetních výkazů. Zkoumá jejich výši, strukturu a vývoj v čase.
- Umožňuje prvotní seznámení se se situací analyzované společnosti.
- Zahrnuje analýzu **horizontální** (trendovou) a analýzu **vertikální** (strukturální).

Metody finanční analýzy

Horizontální analýza

- Horizontální analýza je založená na analýze změn absolutních hodnot z účetních výkazů v čase a jejich procentuální změnu. Jedná se o analýzu výkazů po řádcích, tzn. horizontálně.
- Výstup z této analýzy ukazuje trend daného ukazatele, který je dále využíván na predikci budoucího vývoje.
- Horizontální analýza rozvahy, výkazu zisku a ztráty.

Horizontální analýza

- Příklad horizontální analýzy
- Hodnoty jsou uváděny v %

Metody finanční analýzy

Vertikální analýza

- Cílem vertikální analýzy je rozložit souhrnnou položku na jednotlivé části, ze kterých se skládá. Následně je zjišťováno v jakém rozsahu se jednotlivé položky podílejí na celku.
- Vertikální analýza představuje procentuální vyjádření jednotlivých položek na celku daného výkazu. Při vertikální analýze rozvahy se využívá bilanční suma a při vertikální analýze výkazu zisků a ztráty se využívá objem tržeb.
- Vertikální analýza rozvahy, výkazu zisku a ztráty.

Vertikální analýza

- Příklad vertikální analýzy
- Hodnoty jsou uváděny v %

Ukazatel			
	2016	2017	2018
Dlouhodobý majetek	43,22	40,41	40,83
Oběžná aktiva	56,43	59,29	58,90
Zásoby	30,25	34,61	33,27
Pohledávky	21,01	18,97	18,80

Metody finanční analýzy

Analýza rozdílových ukazatelů

- Rozdílové ukazatele se používají zejména pro řízení likvidity, tedy schopnosti firmy dostát svým závazkům, a představují rozdíl mezi jednotlivými položkami aktiv a pasiv.
- Mezi nejdůležitější rozdílové ukazatele řadíme čistý pracovní kapitál (ČPK), čisté pohotové prostředky a čistý peněžně-pohledávkový finanční fond.

Metody finanční analýzy

Čistý pracovní kapitál

- představuje rozdíl mezi krátkodobými aktivy a cizím krátkodobým kapitálem. Může být definován i jako součet vlastního a cizího dlouhodobého kapitálu, který je snížený o dlouhodobá aktiva. Tedy je to ta část krátkodobých aktiv, která je kryta dlouhodobými pasivy.

Metody finanční analýzy

Čistý pracovní kapitál

a) Kladný NWC

Stálá aktiva	Vlastní kapitál
	Cizí kapitál dlouhodobý
NWC (kladný)	
Oběžná aktiva	Cizí kapitál krátkodobý

b) Záporný NWC

Stálé aktiva	Vlastní kapitál
	Cizí kapitál dlouhodobý
NWC (záporný)	Cizí kapitál krátkodobý
Oběžná aktiva	

Metody finanční analýzy

Analýza poměrových ukazatelů

- Poměrové ukazatele představují podíl dvou položek účetních výkazů.
- Navazují na horizontální a vertikální analýzu a pomáhají nám vytvořit si poměrně rychlý a spolehlivý obraz o hospodaření podniku.
- Počítají pouze s daty, které jsou veřejně dostupné ze základních účetních výkazů a poskytují možnost srovnání s konkurenčními podniky. Proto se jedná o velmi oblíbené ukazatele při hodnocení výkonnosti podniku.

Metody finanční analýzy

Analýza poměrových ukazatelů

- Poměrové ukazatele však neposkytují komplexní obraz o hospodaření firmy a neměly by být konečným bodem analýzy.
- Výsledky poměrových ukazatelů je vhodné použít pro další rozbor a zaměřit se více do hloubky na identifikované potenciálně problémové oblasti.

Metody finanční analýzy

Analýza poměrových ukazatelů

- Ukazatele rentability
- Ukazatele likvidity
- Ukazatele zadluženosti
- Ukazatele aktivity

Ukazatele rentability

- Ukazatele rentability poměřují zisk s vloženým kapitálem a říkají nám, jak byl podnik efektivní ve svém podnikání a jakého zisku byl schopen dosáhnout zapojením svých zdrojů.
- Jak do hodnoty čitatele, tak do hodnoty jmenovatele mohou vstupovat různé položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Do jmenovatele můžeme dosadit celková aktiva, vlastní kapitál, popřípadě vlastní kapitál zvýšený o dlouhodobé závazky anebo tržby.

Ukazatele rentability

Ukazatele ziskovosti

- **Čistý zisk – EAT** (Earning After Taxes)
- **Zisk před zdaněním – EBT** (Earning Before Taxes)
- **Zisk před úroky a zdaněním – EBIT** (Earning Before Interests and Taxes)
- **Zisk před úroky, zdaněním a odpisy – EBITDA** (Earning Before Interests, Taxes, Depreciation and Amortization)

Ukazatele rentability

- **Rentabilita tržeb – ROS** (Return On Sales)
- **Rentabilita vlastního kapitálu – ROE** (Return On Equity)
- **Rentabilita vázaného kapitálu – ROCE** (Return On Capital Employed)
- **Rentabilita celkového kapitálu – ROA** (Return On Assets)

Ukazatele rentability

- **Rentabilita tržeb – ROS** (Return on Sales, zisková marže)

$$= \text{Výsledek hospodaření} / \text{Tržby} \times 100$$

- Nejčastěji se používá EAT nebo EBIT
- **měří schopnost podniku tvořit zisk z dané výše tržeb.** Udává, jaký zisk přinesla jedna koruna (euro) tržeb. Ukazatel využívá různých úrovní zisku, zpravidla EBIT nebo EAT. Pro mezipodnikové srovnání je vhodnější využít EBIT (eliminace vlivu odlišného zdanění a finanční struktury). Do jmenovatele ve zlomku dosazujeme tržby.
- Při použití kategorie čistého zisku (**EAT**) a tržeb za zboží a vlastní výkony se jedná o ukazatel **čisté ziskové marže (Net Profit Margin)**. Pokud je použit zisk na úrovni **EBIT**, ukazatel se nazývá **provozní zisková marže (Operating Profit Margin)**, někdy také označovaná jako EBIT marže.

Ukazatele rentability

- **Rentabilita celkového kapitálu – ROA (Return On Assets)**

$$= \text{EBIT/Aktiva} \times 100$$

- hodnotí výkonnost podniku bez ohledu na to, z jakých zdrojů je financován jeho majetek. Vyjadřuje celkovou efektivnost a produkční sílu podniku. Proto by měl do čitatele vstupovat zisk před zdaněním a úroky (EBIT). Tento ukazatel při využití EBIT umožňuje porovnávat podniky v zemích s různou mírou zdanění a také podniky s odlišnou finanční strukturou.
- Pro hodnocení ROA platí následující závěry:
  - Nezdáněná rentabilita vlastního kapitálu by měla být vyšší než nezdáněná rentabilita aktiv, tedy $\text{ROE} > \text{ROA}$.
  - **ROA je mezní úrokovou sazbou, při které je úvěr pro podnik ještě výhodný.**

Ukazatele rentability

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE (Return On Equity)

$$= \text{EAT/Vlastní kapitál} \times 100$$

- **je klíčovým ukazatelem pro vlastníky** (akcionáře), zachycuje výnosnost jimi vloženého kapitálu. Pro výpočet bývá využíván zisk po zdanění (EAT), neboť zachycuje konečný výnos, který náleží vlastníkům.
- Ukazatel ROE je využíván investory pro hodnocení toho, zda je jejich investice zhodnocována v požadované míře odpovídající podstoupenému riziku. V případě, že by výnosnost kapitálu byla dlouhodobě nedostačující, akcionáři by snižovali výši svých investic a přesunovali by své prostředky jinam.

Ukazatele rentability

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE (Return On Equity)

- S tímto ukazatelem je nutné zmínit tzv. **pákový efekt (leverage effect)**
- Jeho podstatou je, že mezi rentabilitou vlastního a celkového kapitálu existuje vliv páky, což znamená
  - Je-li úroková míra cizího kapitálu nižší než ROA, roste ROE při přílivu cizího kapitálu – tzv. **positive leverage effect**
  - Je-li naopak ROA nižší než úroková míra cizího kapitálu, klesá s rostoucím zadlužením ROE – tzv. **negative leverage effect**

Ukazatele rentability

Rentabilita vázaného kapitálu – ROCE (Return On Capital Employed)

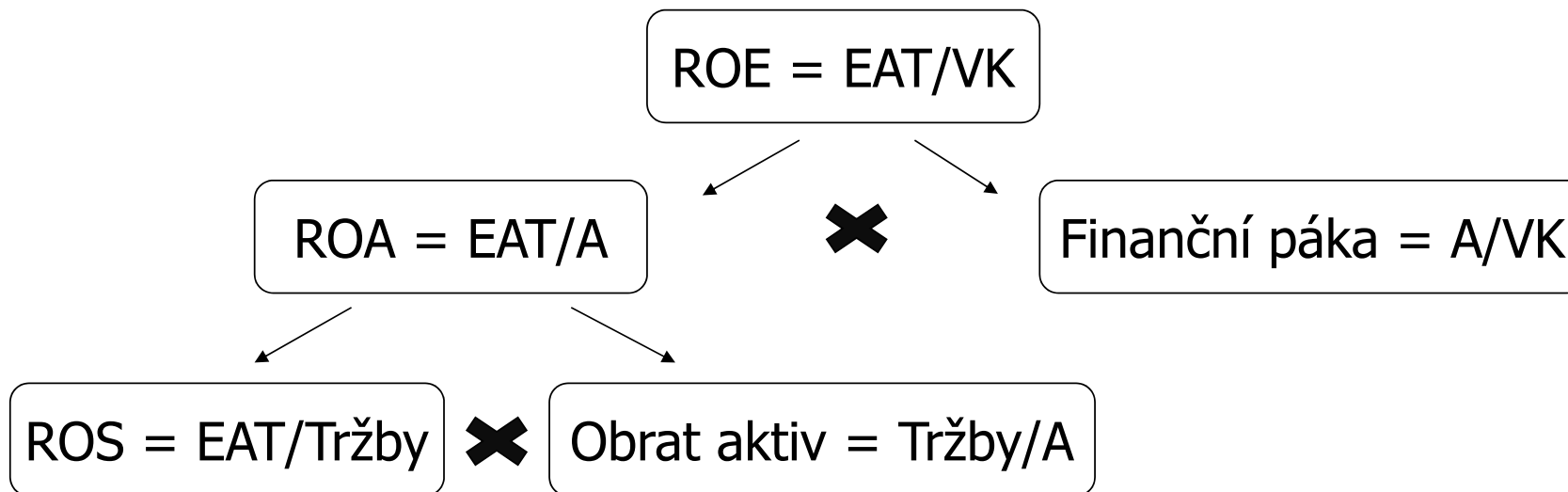
$$= \text{EBIT/DD cizí zdroje} + \text{Vlastní kapitál} \times 100$$

- Ukazatel, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem. Komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření společnosti.
- Výnosnost vázaného kapitálu by měla být vyšší než úroková sazba z úvěrů a půjček podniku. V opačném případě zvýšení zadlužení povede ke snížení zisku pro vlastníky.

Pyramidové soustavy ukazatelů

- Blok ukazatelů rentability by měl být vždy doplněn o tzv. Du Pontovu analýzu.
- Du Pont analýza slouží k odhalení základních činitelů efektivnosti.

- Tzn. $ROE = EAT/Tržby \times Tržby/A \times A/VK$

Pyramidové soustavy ukazatelů

- Tzn. $ROE = EAT/Tržby \times Tržby/A \times A/VK$ nebo
- $ROE = ROS \times \text{Obrat aktiv} \times \text{finanční páka}$
- Tato rovnice vyjadřuje, že management má **tři páky** ke zvyšování výkonnosti vlastního kapitálu (ROE):
  - **Ziskovou marži** (hlavním způsobem jejího zvyšování je snižování nákladů)
  - **Obrat aktiv** (hlavním způsobem je zvyšování tržeb připadajících na každou korunu aktiv)
  - **Finanční páku** (hlavním způsobem je výhodné použití cizích zdrojů k financování aktiv).

Analýza marže

Společnost, která neprodá své výrobky nebo služby zákazníkům za cenu převyšující jejich náklady, je odsouzena k zániku.

→ Analýza **marže společnosti** je prvním krokem v každé finanční analýze

- Analýza VZZ
- Analýza trendů
- Marže také ovlivňují tzv. breakeven point

Provozní páka (Operating leverage)

- Zisk a tržby většinou nemají stejné růstové tempo z následujících důvodů:
  - Zisk je ovlivněn více faktory než růst tržeb
  - Zisk netvoří jen tržby
  - Důležité je zohledňovat náklady

Provozní páka charakterizuje podíl fixních nákladů v celkových nákladech podniku.

Provozní páka (Operating leverage)

Provozní páka = fixní aktiva/oběžná aktiva

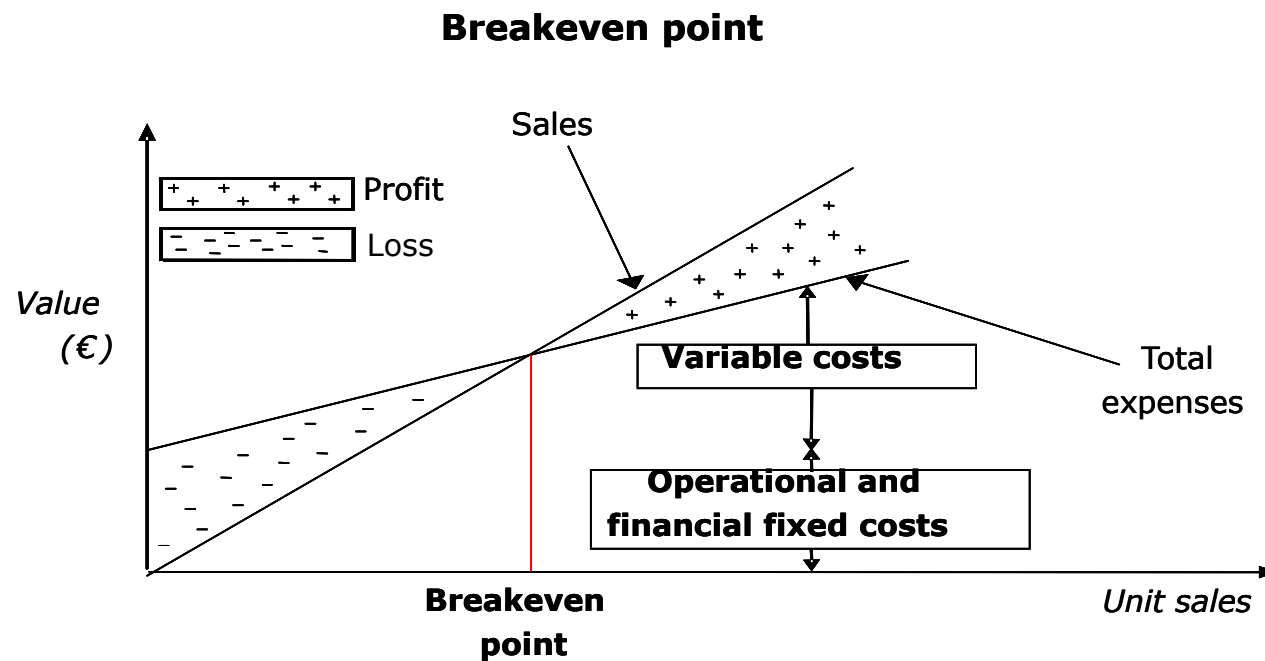
- Kapitálově těžká – „vysoké“ hodnoty provozní páky
- Kapitálově lehká – „nízké“ hodnoty provozní páky

Breakeven point (Bod zvratu)

Bod zvratu = bod, ve kterém jsou celkové tržby rovny celkovým nákladům

- Tržby < bod zvratu → ztráta
- Tržby = bod zvratu → nulový zisk
- Tržby > bod zvratu → generování zisku

Breakeven point (Bod zvratu)

**Bod zvratu
společnosti je funkcí
její nákladové
struktury**

Breakeven point (Bod zvratu)

- Aby bylo možné vyčíslit bod zvratu, je nutné rozdělit náklady na fixní a variabilní.
- Bod zvratu je hodnota tržeb, při které

$$Z = T - N_c = 0$$

přičemž:

- $T = C_j * Q$

T - tržby, C_j - cena za jednotku, Q - množství

- $N_c = N_F + N_v$

N_c - náklady celkem, N_F - náklady fixní, N_v - náklady variabilní

- $N_v = N_j * Q$

N_j - náklady na jednotku

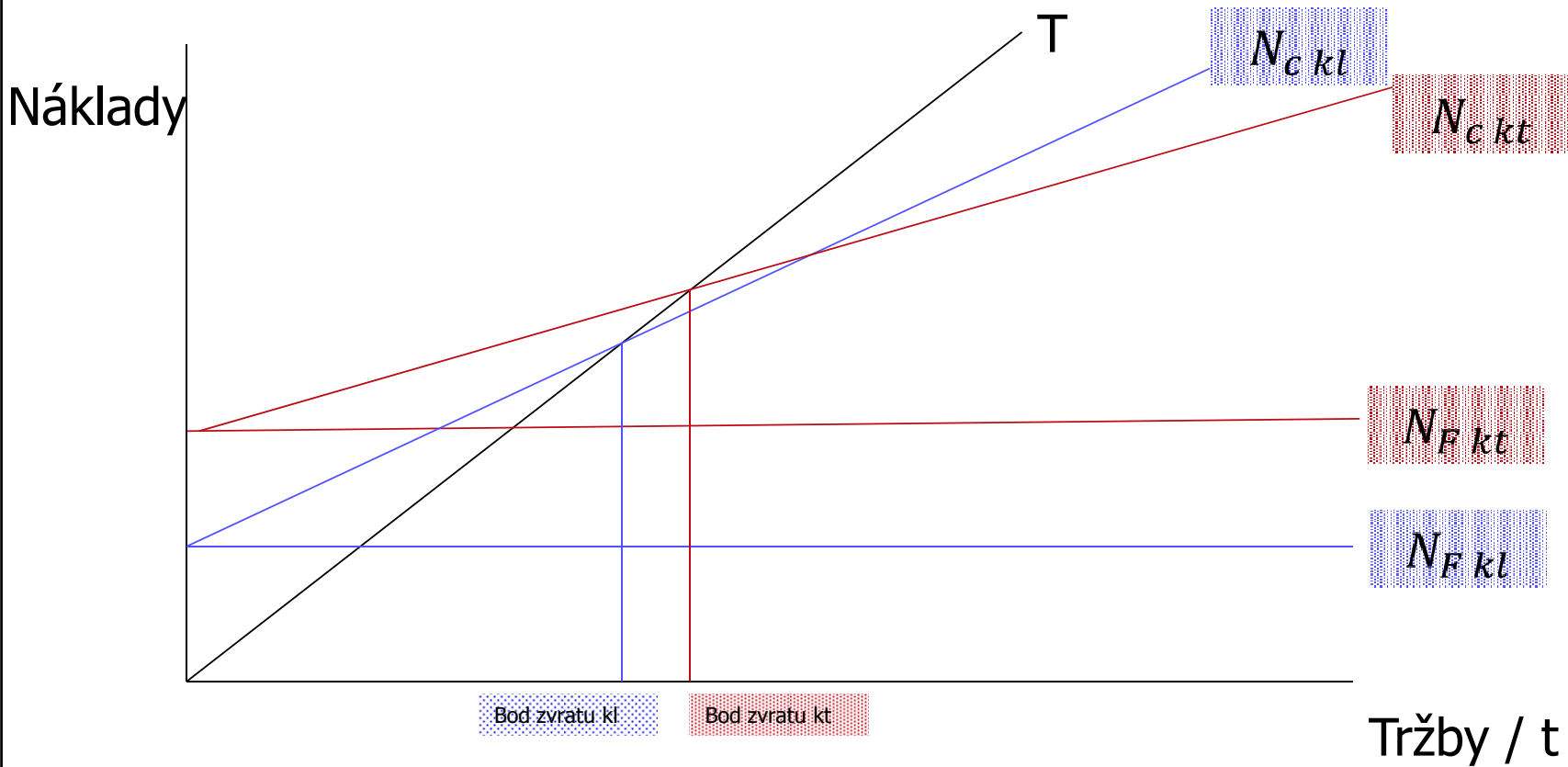
Breakeven point (Bod zvratu)

- Podnik s vyšší provozní pákou:
  - Dosahuje bodu zvratu při vyšším objemu výroby a prodeje,
  - po dosažení bodu zvratu ale jeho zisk roste rychleji.
- Vyšší provozní páka podniku však zvyšuje i jeho podnikatelské riziko, při poklesu výroby a prodeje se podnik dříve dostane do ztráty.

Obecně platí, že:

- Při růstu výroby jsou na tom lépe podniky s vysokým stupněm provozní páky (s relativně vysokými fixními náklady),
- při poklesu výroby pak podniky s relativně vysokými variabilními náklady.

Breakeven point (Bod zvratu)

Breakeven point (Bod zvratu)

Restrukturalizace

- Pokud je podnik v tzv. červených číslech tzn. ve ztrátě, do černých čísel (k zisku) se vrátí pouze:
  - Zvýšením tržeb
  - Zvýšením marže
  - Posunutím svého bodu zvratu

POZOR!

Snížení hranice bodu zvratu může vést ke snížení ziskovosti podniku vedoucí do začarovaného kruhu.